

СОФРОНИЙ ВРАЧАНСКИ

Война. Презъ 1768 год. се отвори война между Русия и Турция. Презъ нашия градецъ, Котелъ, който е на кръстопътище, минаха много турски войски. Тѣ бѣха страшно ядосани на бѣлгаритѣ и много пакости имъ сториха, мнозина избиха. Всички бѣлгари се изпокриха.

Моята кжща бѣше далечъ отъ черквата. Трѣбваше и сутринъ и вечеръ да ходя на черковна служба. За да ме не хванатъ свирепитѣ и разгнѣвени турци, бѣхъ принуденъ, когато отивахъ и се връщахъ отъ черква, да обикалямъ изъ странични улици, и да се крия по чуждитѣ дворища. И, въпрѣки това, турцитѣ ме хванаха на нѣколко пѣти, биха ме, пукнаха ми главата, дори насмалко щѣха да ме убиятъ... Но Богъ ме запази.

Следъ войската почнаха да минаватъ и пашитѣ. Повикаха ме да пиша квартирни листове, защото бѣхъ грамотенъ. Азъ пишехъ бързо, давахъ на турцитѣ листоветѣ, но тѣ не харесваха квартиритѣ, караха ми се, сърдяха се. Много пѣти ме заплашваха съ застрелване. Единъ паша хвърли върху ми копие, но не ме олучи. Другъ пѣтъ ме хванаха за брадата и безъ малко да я оскубятъ цѣла.

Най-после, като се настаниха всички офицери и войници на квартира, пашата пратилъ да повикатъ четири души градски първенци, между които бѣхъ и азъ. Стражарьтъ, който пазѣше селото, дойде съ насъ и ни каза: „Почакайте тука, азъ ще се кача горе при пашата, за да разбере, защо ви викатъ.“ Щомъ го видѣ, пашата почна да му се кара и тозъ часъ заповѣда да го затворятъ. Като видѣхме това, ние се уплашихме и хукнахме да бѣгаме. Азъ побѣгнахъ на една страна и се скрихъ близо до пашовата кжща. Пашата ме видѣ и заповѣда да ме уловятъ.

Веднага четири души турци ме хванаха и заведоха при пашата. Изтрѣпнахъ отъ страхъ.

— Защо бѣгашъ бре? Кой те гони? — пита ме пашага.